

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 36 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Novembra 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4576

Mihajlo Moris Kompanjec, arhitekta, Beograd.

Polu karolična peć.

Prijava od 17. februara 1923.

Važi od 1. decembra 1924.

Kako cena goriva neprestano raste, to i pitanje o ustrojstvu racionalnog grejanja izaziva naročili interes. Od svih sistema grejanja, koji do sada postoje, centralno grejanje (vodenog, parnog, kaloriferno) smatrao se za najracionalnije, ali je samo vodenog grejanje ispunjavalo sve zahteve sanitarnе tehnike. Međutim centralno vodenog grejanje bilo je moguće samo pri upotrebi kotlova koji proizvode visoku topotlu i koji su konstruisani za gorivo sa kratkim plamenom, t. j. za antracit i koks, koji su sada usled velike cene nepristupačni. Upotreba drugih vrsta goriva za ove kotlove je vanredno skupa. Što se tiče vodenog grejanja, nije od sporednog značaja i ta okolnost, što su kirajdžije u velikim kućama od zavisnosti od opšteg sistema grejanja što uvek izaziva njihovo nezadovoljstvo: pored loga instalacija ovoga grejanja mora se uvek poveravati specijalnim firmama i, najzad, ona je skopčana sa veoma krupnim izdarcima. Usled svega toga uvođenje centralnog vodenog grejanja je gođovo nemoguće u većini slučajeva.

Zidane peći od kaljeva dobre izrade nemaju istina ovih nedostataka, ali s druge strane one utapljavaju same po jednu odaju, zauzimaju srazmerno mnogo mesta, veoma se pregrevaju, hlađe se srazmerno brzo i najzad skupe su.

Peći koje sam ja pronašao, osnivaju se istovremeno na ideji centralnog grejanja (utapljavaju 1 do 4 sobe) kalorifernog (daju zagrejani vazduh i time povećavaju cirkulaciju vazduha) i zidane peći (zagrevaju odaje nagrejanim pločicama, i lože se sakovrsnim gorivom).

- One imaju ova preimuceštva:
1. Zagrevaju 1—4 sobe jednim ognjištem;
 2. Mogu se ložiti sakovrsnim, pa i rđavim gorivom: sagorevanje goriva je potpuno i ostaje samo pepeo;
 3. Peć jedanput dobro naložena može da drži topotlu 24 časa i više;
 4. Nikad ne vraćaju dim, pa ma kakav bio vetar;
 5. Zauzimaju vrlo mali, po gotovu neznatan prostor;
 6. Olakšavaju i smanjuju čišćenje soba;
 7. Daju mogućnost da se temperatura u sobama reguliše pomoću kalorifera;
 8. Daju uštedu u gorivu za 60% i više prema najboljim gvozdenim pećima, a 44% prema zidanim;
 9. Mogu se izrađivati u svakoj formi prema želi naručioca, sa gipsom majolikom i t. d. ili samo sa ciglom;
 10. Imaju ravnomeru temperaturu i nikad se ne pregrevaju;
 11. Može da ih konstruiše svaki majstor za peći ili zidar i usled toga su dostupne svuda i svakome;
 12. Cena im je niže u najmanju ruku za 50%—70% od cene peći gvozdenih a od koljeva koje bi njima bile zamjenjene.

Peć se pravi na mestu preseka zidova i sastoji se iz ognjišta, vertikalnih kanala (3, 4, 5) prema rasporedu i razmerama odaja koje ona treba da zagreva i sanduka za zagrevanje hladnog vazduha napravljenog od običnog jakog lima („kalorifer“ viđi crtež) koji se nalazi u unutrašnjosti peći. Proizvodi sagorevanja iz vatrišta koje treba da je po mogućству snabdeveno hermetičkim vratima idu u kanale, čiji je uzajamni

odnos pokazan na crtežu A, B, C, (ovi kanali služe jedan drugom kao produženje). Ovde se toplošta gasova prenosi delom na spoljne zidove kanala (na tako zvane zagrevne površine), a delom na sanduk, za zagrevanje vazduha, koji u isto vreme služi za utvrđivanje celog sistema. Hladan vazduh iz odaje koja se zagreva prolazi kroz cev (a), prelazi u sanduk i zatim zagrejan izlazi iz cevi (b) natrag u sobu. Taj sanduk zajedno sa vertikalnim kanalima, koji su na naročiti način povezani među sobom (crtež E) i mogu da budu upravljeni u susedne odaje — predstavljaju suštinu moga pronalaska. Kanali su napravljeni od obične cigle i sjedinjavaju se u gornjem delu peći u dimnjaku. Prilicaj neophodne količine vazduha (koja se približuje teorijskoj) pri dobroj vratima (hermetičkim) dobija se putem difuzije, jer je dimnjak uvek otvoren. U dnu kanala udešena su vratanca za čišćenje čađe (koje se vrši samo jedanput godišnje). Kanali mogu da budu pomaknuti na rastojanje do 1 metra od preseka zidova da bi svoju toplostu predali susednoj odaji. Čunkovi a i b mogu takođe da budu upravljeni u ma koju odaju, za koju je potrebno jače zagrevanje. Radi ogrevanja svih odaja i cirkulacijom toplog vazduha, može se sanduk sa topli vazduh podeliti u komore. Kako kanali tako i sama peć mogu da imaju arhitektonsku formu, kakva

se želi (malterisanje, vijanje, inkrustacije majolike, pločice i t. d., farbanje i t. d.).

Po približnom računu za dvadeset i četiri časa treba za 1.000 kalorija:

1. Zapremna vatrišta 20 kub. decimetra,
2. Površina zagrevne površine 1 kub. m.,
3. Zračenje od toplove kalorifera uvećava zračenje toplove od zagrevne površine za 30% u srednju ruku,
4. Ukupna dužina kanala od vatrišta do dimnjaka iznosi 5—7 metara.

Sam kalorifer može da dâ do 1000 kalorija na sat.

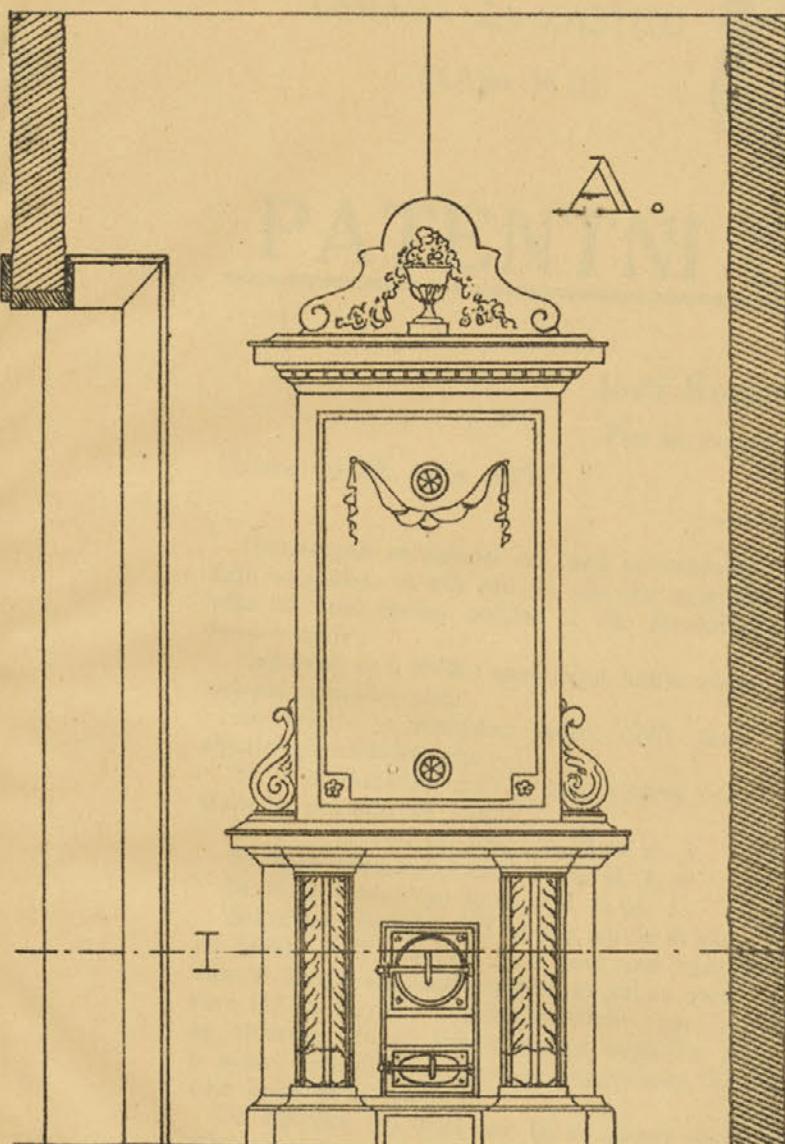
Patentni zahtevi:

1. Polu kalorična peć za čvrsta goriva, uzidana u zidove prostorija sa kojima čini celinu, naznačena time, što se sastoji od 2 sistema vertikalnih kanala iz ciglje, od vatrišta do dimnjaka, koji su kanali međusobno i oko sanduka povezani i time čine jednu čvrstu celinu.

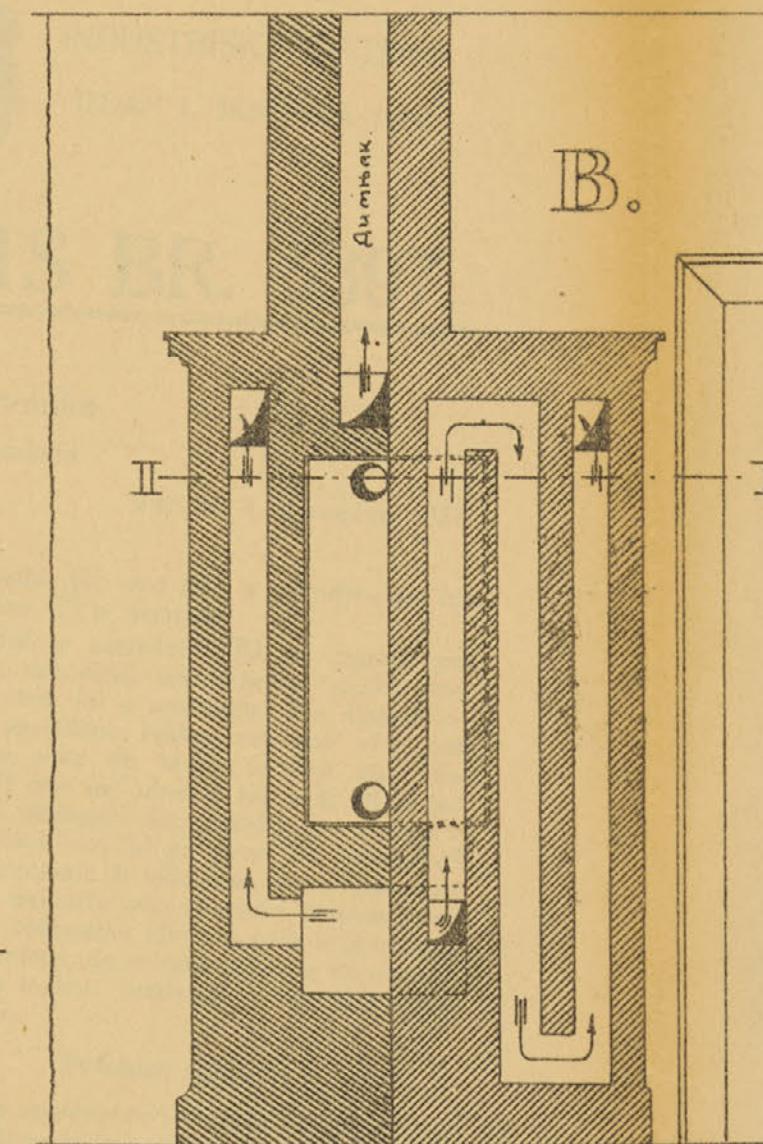
2. Polu kalorična peć prema zahtevu pod 1, naznačena još time, što pomoću unutra uzidanog sanduka, od lima ili drugog vatrostalnog materijala iskorističava unutrašnju zagrevnu površnu peći, a pomoću dva otvora (prema skici D) izaziva cirkulaciju toplog vazduha u prostorijama.

3. Polu kalorična peć prema istom zahtevu naznačena još time, što pomoću otvora (a i b) u sanduku, (prema skici D) omogućuje regulisanje topline sobe.

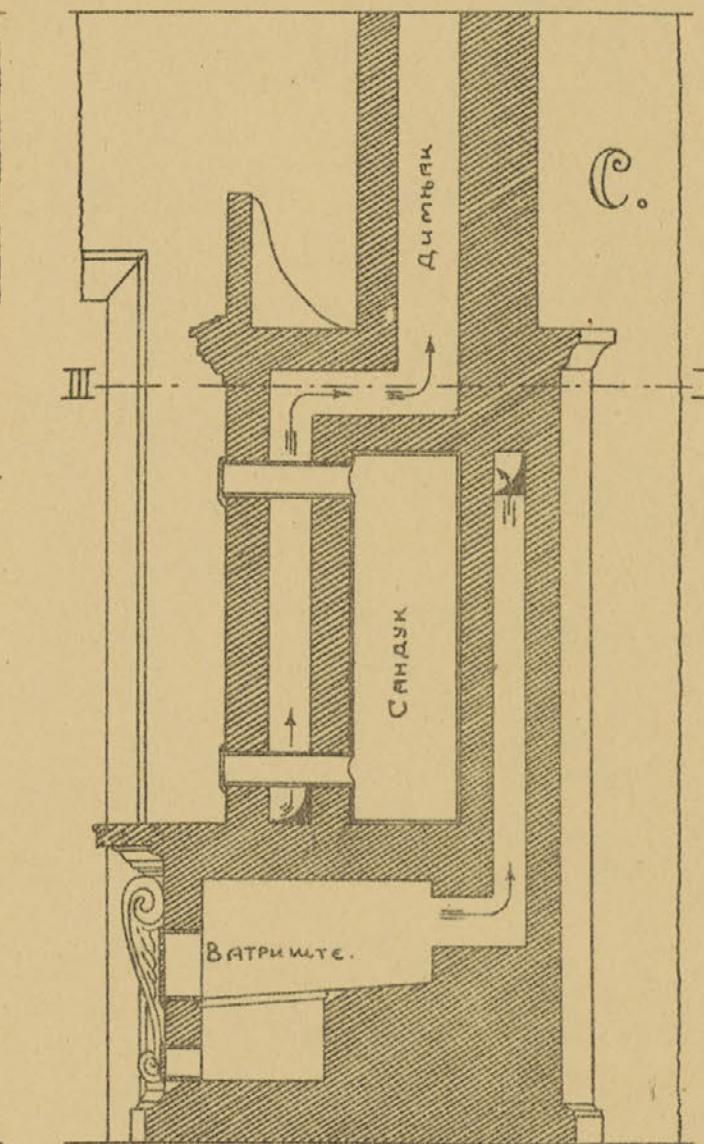
10 20 30 40

A.

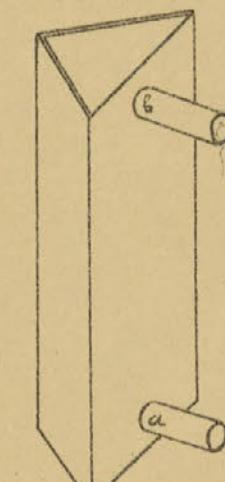
B.

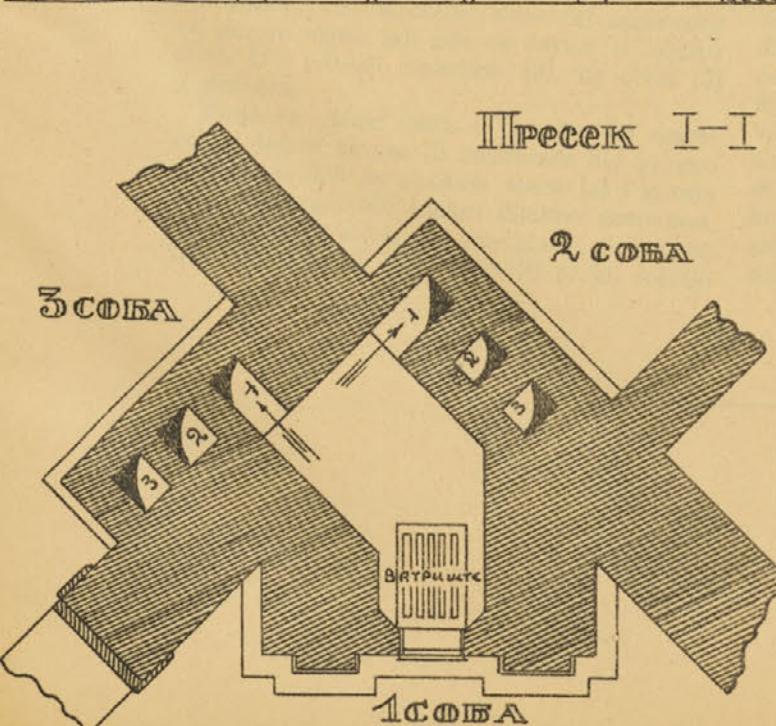
C.

Разм. 1: 20.

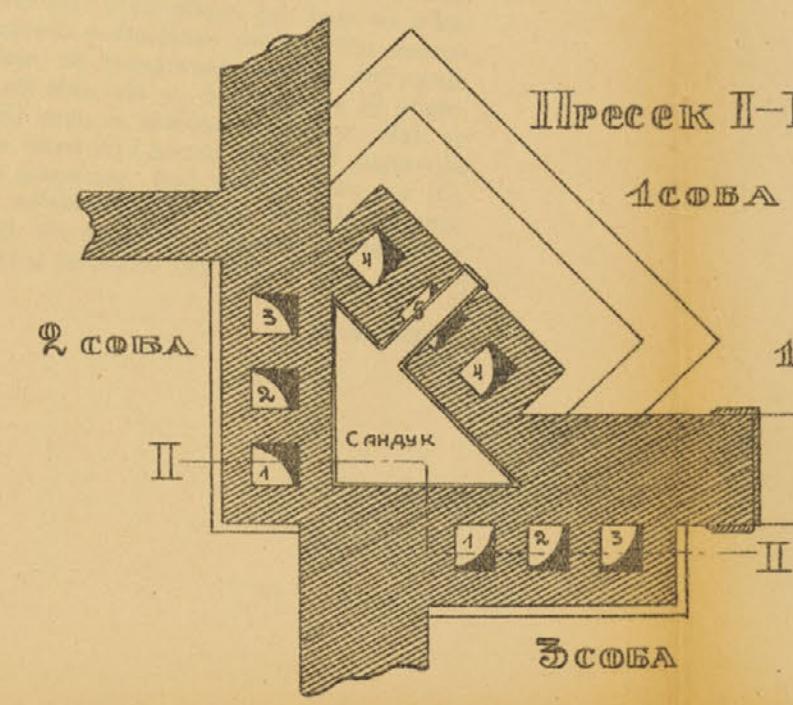
D.

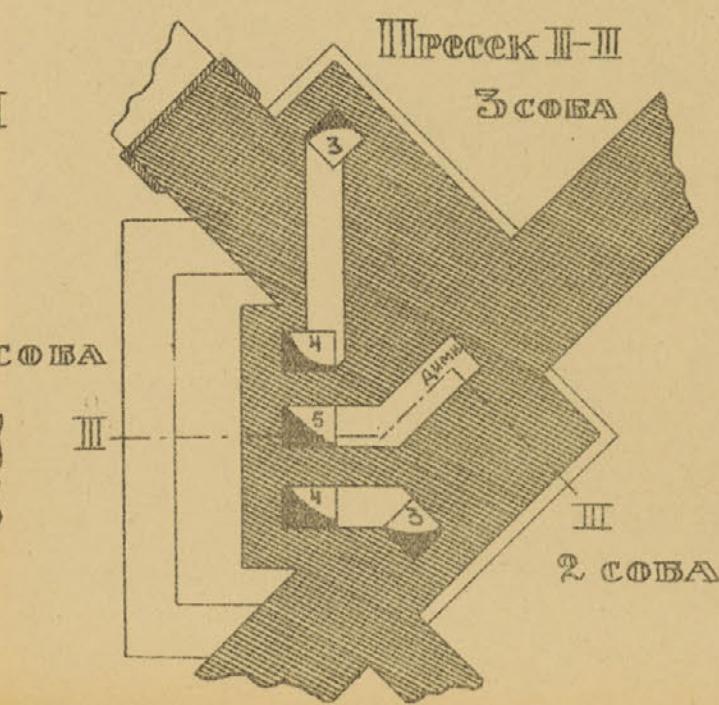
1ред.

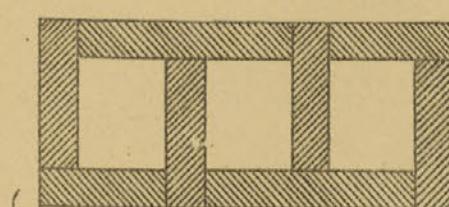
Пресек I-I

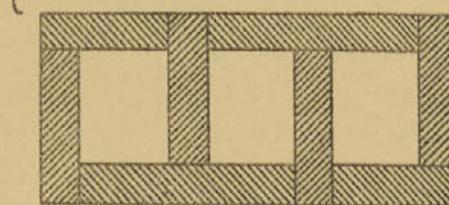
Пресек II-II

Пресек III-III

E. 2ред.

Разм. 1:10.

